

На основу чл. 4.2 и 4.8. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и члана 18. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 90/14), рјешавајући по захтјеву Јавног предузећа за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко, број 03-39-АдминЕ-004 од 8. новембра 2019. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију одржаној 11. марта 2020. године, донијета је

ОДЛУКА

О ТАРИФАМА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ У ОКВИРУ УНИВЕРЗАЛНЕ УСЛУГЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом Одлуком утврђују се тарифе, односно цијене електричне енергије изражене кроз тарифне ставове, који служе за обрачун и наплату електричне енергије од купаца електричне енергије који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Потребни годишњи приход)

Јавном предузећу за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (у даљњем тексту: Комунално Брчко) за дјелатност снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге одређује се потребни годишњи приход у износу од 2.096.000 КМ.

Члан 3.

(Тарифни ставови)

Тарифни ставови за испоручену електричну енергију за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су следећи:

Опис			Тарифни ставови за снабдијевање у оквиру универзалне услуге*							
			Обрачунска снага		Активна електрична енергија		Мјерно мјесто купца		Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија	
Категорије потрошње и групе купаца		Јединица мјере	КМ/кW/мјесец		фенинга/kWh		КМ/мјесец		фенинга/kvarh	
Назив категорије	Назив групе	Сезона	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)
0,4 kV – остала потрошња	1 ТГ	ВТ	11,50		8,77		5,15		4,19	
		МТ			4,39					
	2 ТГ	СТ	3,41	2,62	17,68	13,59	4,30		3,31	
		ВТ			20,36	15,66				
	3 ТГ	МТ			10,18	7,83				
0,4 kV –	1 ТГ	СТ	1,95	1,50	13,58	10,45	5,15			

домаћинства	2 ТГ	ВТ			15,72	12,10			
		МТ			7,86	6,05			

*Тарифни ставови не садрже износ пореза на додату вриједност.

Члан 4.
(Обрачунска снага)

Обрачунска снага износи 5 kW за тарифне групе купаца из категорија потрошње на 0,4 kV код којих се обрачунска снага не утврђује мјерењем (2. и 3. тарифна група из категорије *остала потрошња*, 1. и 2. тарифна група из категорије *домаћинства*).

Члан 5.
(Тарифни ставови према сезонама и добу дана)

- (1) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према сезони, и то:
 - а) у вишој сезони (ВС) од 1. октобра до 31. марта,
 - б) у нижој сезони (НС) од 1. априла до 30. септембра.
- (2) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 6 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 7 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 22 до 6 сати током зимског рачунања времена, односно од 23 до 7 сати током љетног рачунања времена.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, за категорију потрошње *домаћинства* тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 7 до 13 сати и од 16 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 8 до 14 сати и од 17 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 13 до 16 сати и од 22 до 7 сати током зимског рачунања времена, односно од 14 до 17 сати и од 23 до 8 сати током љетног рачунања времена, те недјељом.

Члан 6.
(Обавеза објаве тарифних ставова)

Комунално Брчко дужно је на одговарајући начин објавити тарифне ставове и релевантне одредбе ове Одлуке, те их учинити доступним свим купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7.
(Завршне одредбе)

- (1) Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. априла 2020. године.
- (2) Диспозитив Одлуке објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

Сходно Одлуци о оснивању јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 20/07, 21/07, 24/08 и 33/09), Комунално Брчко дужно је омогућити дистрибуцију електричне енергије, те вршити снабдијевање корисника система и купаца електричном енергијом на свом подручју дјеловања.

У складу са чланом 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11

– у даљњем тексту: Закон о преносу) и чланом 107а. Закона о електричној енергији (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 36/04, 28/07, 61/10 и 4/13), за обављање ових активности Компанија је била дужна прибавити лиценцу Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту: ДЕРК), а према условима, критеријумима и процедурама које одреди ДЕРК.

Комунално Брчко је власник лиценце за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ, регистарски број 05-28-12-413-28/12, издате Одлуком ДЕРК-а број 05-28-12-413-27/12 од 17. јануара 2013. године (“Службени гласник БиХ”, број 5/13) и лиценце за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, регистарски број 05-28-12-223-16/17, издате Одлуком ДЕРК-а број 05-28-12-223-16/17 од 11. октобра 2017. године (“Службени гласник БиХ”, број 75/17).

Тарифе за услуге производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у Брчко Дистрикту БиХ, сагласно напријед поменутиим законима, регулише и одобрава ДЕРК.

Комунално Брчко је 8. новембра 2019. године дописом број 04-28-5-391-1/19, упутило ДЕРК-у захтјев за одређивање тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифа за снабдијевање у оквиру универзалне услуге.

Почетак тарифног поступка је услиједио доношењем Закључка ДЕРК-а о покретању поступка за одређивање тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање у оквиру универзалне услуге број 04-28-5-391-2/19 од 13. новембра 2019. године.

Тарифни поступак је спроведен у складу са правилима ДЕРК-а. Обавијештење о покретању поступка и саопштење за јавност издати су 15. новембра 2019. године. У поступку није било субјеката заинтересованих за добијање статуса умјешача. Припремна расправа одржана је 3. децембра 2019. године у Тузли, а формална јавна расправа 11. децембра 2019. године у Брчком. Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева за одређивање тарифа 27. децембра 2019. године. На Извјештај водитеља поступка Комунално Брчко упутило је своје коментаре 9. јануара 2020. године.

Razmatranje podnesenog zahtjeva kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan начин.

Подаци Компаније за дјелатност снабдијевања електричном енергијом наводе планиране трошкове и расходе за 2020. годину, процјену за 2019. годину и остварење за период 2017 – 2018. година (табела 1).

Табела 1.

Трошкови и расходи (КМ)	2017. Одобрено (КМ)	2018. Одобрено (КМ)	2018. Остварено (КМ)	2019. Пројена (КМ)	2020. План (КМ)	Одобрено (КМ)
Материјални трошкови	248.500	248.500	229.113	220.000	250.000	220.000
Трошкови услуга	150.100	150.100	124.123	120.000	150.000	150.000
Трошкови радне снаге	1.350.600	1.350.600	1.451.405	1.390.000	1.550.000	1.390.000
Амортизација	150.000	150.000	160.184	130.000	200.000	150.000
Нематеријални трошкови	100.000	100.000	122.296	100.000	100.000	100.000
Остали расходи	120.000	30.000	20.188	30.000	30.000	30.000
Трошкови камата	30.000	30.000	140.109	120.000	30.000	30.000
Регулаторна накнада	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
Укупно	2.175.200	2.085.200	2.273.418	2.136.000	2.336.000	2.096.000

У табели 2. приказан је број купаца на дан 31. децембар 2019. године и остварена потрошња електричне енергије по категоријама потрошње у 2019. години:

Табела 2.

Категорија потрошње	Број купаца	%	Потрошња (kWh)	%
35 kV	1	0,003	8.064.000	3,32
10 kV	31	0,087	39.093.576	16,11
0,4 kV - остала потрошња	4.319	12,102	50.571.697	20,83
0,4 kV - домаћинства	30.915	86,623	134.840.991	55,55
0,4 kV - јавна расвјета	423	1,185	10.167.672	4,19
Укупно	35.689	100,00	242.737.936	100,00

Купци из категорија потрошње *домаћинства* и *остала потрошња* (купци који имају право на снабдијевање у оквиру универзалне услуге) у укупном броју купаца електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ имају учешће од 98,73%.

Како је трошак снабдијевања директно зависан од броја купаца електричне енергије јер се односи на послове фактурисања, обрачуна, припреме и издавања рачуна купцима, наплате рачуна и остало, очигледно је да се највећи дио овог трошка односи на купце из наведене двије категорије.

Комунално Брчко је затражило повећање просјечне цијене снабдијевања у оквиру универзалне услуге за 6,96% и то повећање просјечне цијене купцима из категорије *домаћинства* за 7,4% и купцима из категорије *0,4 kV-остала потрошња* за просјечно 5,6%. Такође, захтјевано је повећање цијена тарифног елемента активна електрична енергија за 1ТГ у категорији *0,4 kV-остала потрошња* за 25%. С обзиром да је просјечан број купаца електричне енергије у Брчко Дистрикту константан у дужем временском периоду, Комисија је прихватила аргументацију водитеља поступка о одређивању износа појединих трошкова датих у табели 1, те одобрава 2.096.000 КМ за дјелатност снабдијевања у оквиру универзалне услуге, односно да тарифни елемент *накнада по мјерном мјесту купца* задржи у износу од 5,15 КМ по купцу/мјесечно.

Планирана количина електричне енергије за испоруку купцима у оквиру категорије *домаћинства* за 2020. годину износи 138,85 GWh, а код категорије *остала потрошња* 51,37 GWh. Комунално Брчко је за период јануар – децембар 2020. године потписало уговор о набавци и испоруци електричне енергије по цијени од 10,2318 фенинга/kWh која укључује трошак електричне енергије и пренесене трошкове (трошак балансирања, тарифу за рад НОС-а БиХ и Електропреноса БиХ, те тарифу за системску услугу). Анексом уговора, овај износ је повећан на износ од 10,2874 фенинга/kWh уважавајући повећање тарифе за системску услугу од 1. јануара 2020. године. Ови пренесени трошкови су разматрани у оквиру одређивања тарифа за дистрибуцију електричне енергије и они су у тренутку потписивања уговора о набавци електричне енергије износили 1,5675 фенинга/kWh, а њиховим одузимањем од набавне цијене за 2020. годину долази се до износа од 8,6643 фенинга/kWh као калкулативне цијене за израчун трошкова набавке електричне енергије. Слиједом наведеног, трошкови набавке енергије за снабдијевање купаца у оквиру универзалне услуге износе 16.481.495 KM, од тога 12.030.445 KM за купце у категорији *домаћинства* и 4.451.050 KM за купце у категорији *остала потрошња*.

Као резултат примјене одредбе члана 15.1. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту БиХ, укупни трошкови набавке алоцирају се на тарифни елемент *активна енергија*, што резултира повећањем тарифних ставова за активну електричну енергију у категорији *домаћинства* и категорији 0,4 kV - *остала потрошња*. Просјечна продајна цијена за снабдијевање купаца у категорији потрошње *домаћинства* се повећава за 4,5% док за категорију 0,4 kV - *остала потрошња* повећање износи 0,5% у односу на реализоване просјечне цијене у наведеним категоријама потрошње у 2018. години. Наведене промјене просјечних цијена по категоријама потрошње су резултат пројектирања заснованог на односима величина снаге и енергије реализованих у оквиру категорија потрошње, тарифних група, те дневних и сезонских периода у 2018. години, односно енергетског модела конзума који је достављен у захтјеву за тарифе. Свака промјена енергетских величина по категоријама потрошње, тарифним елементима, тарифним групама, те дневним и сезонским периодима ће се рефлектовати одступањима од овако пројектираних просјечних промјена цијена.

Такође, уважавајући износ одобреног трошка за снабдијевање у оквиру универзалне услуге, као и потребу избјегавања скоковите промјене тарифа у складу са најбољом међународном регулаторном праксом, ради ограничавања значајног повећања трошкова за електричну енергију код купаца из категорије *домаћинства*, Комисија је одлучила да у овом тарифном поступку не одобрава добит у дјелатности снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге.

Како је, у складу са Методологијом за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту БиХ, обавеза ДЕРК-а да постепено елиминише постојање унакрсних субвенција које тренутно постоје између категорија *остала потрошња* и *домаћинства*, то се наведеним промјенама тарифних ставова унакрсна субвенција пројектира на износ 10,5%, што је значајно мањи износ у односу на присутне унакрсне субвенције код осталих јавних снабдјевача у БиХ.

Као и у претходном тарифном поступку, уочава се количина од 0,7 GWh електричне енергије која има третман 'властите потрошње', а користи се у сврху гријања, властите потрошње објеката, те за потребе енергетског напајања у водоводној дјелатности. Ова енергија није валоризована у финансијском смислу, те континуисано угрожава пословање електродистрибутивне дјелатности и дјелатности снабдјевања у оквиру универзалне услуге. Комунално Брчко је значајно смањило износ 'властите потрошње'

у односу на претходни период, али се још увијек задржава овај начин субвенционисања водоводне дјелатности на рачун електроенергетских дјелатности, што са аспекта регулаторне праксе није прихватљиво.

Такође, кроз дужи временски период уочава се нетранспарентна алокација трошкова радне снаге коју чине упослени у Радној једници Администрација, а који су ангажовани на пословима дистрибуције и снабдјевања електричне енергије. Јасном и оптималном алокацијом упослених, Компанија може значајно утицати на трошкове радне снаге који чине више од 50% укупних оперативних трошкова, те побољшати перформансе пословања.

Уважавајући значај континуисаног снабдијевања електричном енергијом свих купаца у Брчко Дистрикту БиХ, и даље је нужна активна улога надлежних институција Брчко Дистрикта БиХ кроз посебне програме заштите угрожених категорија купаца.

Према мишљењу Комисије, предложени тарифни ставови пружају реалну основу регулисаној компанији да за дјелатност снабдијевања купаца електричне енергије у оквиру универзалне услуге оствари потребан приход који омогућава несметано функционирање.

На основу напријед изложених становишта Комисије, у оквирима њених дискреционих права да потврди репрезентативност и оправданост свих поднијетих података и тврдњи, да процјењује степен вјероватноће остварења свих прогнозираних трошкова и расхода и да одобрава тарифе уважавајући и конкретне околности у периоду подношења захтјева за одобрење тарифа све до објективизације услова за њихово прецизније одређивање, те користећи овлашћења утврђена Законом о преносу да уређује и питања регулисања снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге на подручју Брчко Дистрикта БиХ, Комисија доноси одлуку као у диспозитиву.

ДЕРК ће континуисано пратити ефекте примјене усвојених тарифа, задржавајући право подешавања тарифних ставова када оцијени да је то потребно.

У складу са чланом 9.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове Одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема.

Број: 04-28-5-391-25/19

11. марта 2020. године

Тузла

Предсједавајући Комисије

Суад Зељковић